

Du er
her:

Nyheder & Medier
/

Nyheder
/

Advokater er utilfredse med Ankestyrelsen i
børnes...

[Tilbage](#)

Advokater er utilfredse med Ankestyrelsen i børnesager

Publiceret: 02.02.2024

En konference på Christiansborg den 19. januar satte fokus på en række fejlbehandlede sager om tvangsanbringelse af børn, og Ankestyrelsen fik kritik for behandlingen af klagesager. Det pustede liv i debatten om, hvorvidt der bør indføres en forvaltningsdomstol.

”Hvorfor skal børn have dårligere prøvelse end gamle biler?”

Sådan lød ordene fra advokat Hanne Ziebe, som var mødt op på Christiansborg 19. januar til oplæg og debat om Ankestyrelsens rolle i børnesager.

Som advokat har hun i mange tilfælde erfaret, at hverken Ankestyrelsens eller domstolenes prøvelser af sager om anbringelser udfører tilstrækkelige tryktest, som de skal, og deraf faldt sammenligningen med et bilsyn, som hun mener bliver udført med langt større grundighed.

”Når jeg ser på prøvelserne, er de ikke grundige nok. Der er cirka 20 minutter til prøvelse i hver instans. I Børn- og Ungeudvalget er der 20 minutter. I Ankestyrelsen er der også sat 20 minutter af. I retten oplevede jeg, at der var en time til to sager med hver to børn. Min oplevelse er, at der alene er tale om formalitetsprøvelser. Vi har ikke tid til at forklare, kontraafhøre, fremlægge nye oplysninger mv. Vi oplever til stadighed formalitetsprøvelser uden vidneafhøringer. Børn bliver behandlet dårligere, end hvis det var en gammel bil, der skulle vurderes,” sagde Hanne Zieber.

Hun blev bakket op af flere advokater og tilhørere, der deltog i konferencen. Én kommenterede, at selvom byretten har fuld prøvelse, er det kun de skriftlige dokumenter, der bliver indbragt fra sagen, der prøves. Det er for eksempel mere reglen end undtagelsen, at vidner bliver afvist af retten. Det er derfor begrænset, hvad der kan tilføjes af nye oplysninger i en sag.

Tal vækker undren

Ankestyrelsen har til opgave, at sikre retssikkerheden på velfærdsområdet, men det mener flere aktører, for eksempel foreningen Rift (Retssikkerhed i familiers trivsel) som arrangerede konferencen, og en række advokater altså, at den ikke lever op til, når det drejer sig om tvangsanbringelser af børn.

Det viser sig, at 70 procent af Ankestyrelsens afgørelser i sager om tvangsanbringelser af børn også ender med at blive indbragt for domstolene. Her bliver 99 procent af sagerne stadfæstet. Og 97 procent af de klagesager Ankestyrelsen modtager om sagsbehandlingen i kommunerne, ender de med

at stadfæste. Men flere advokater fastholder, at sagerne ikke bliver prøvet ordentligt hverken af Ankestyrelsen eller byretterne.

Tallene vakte også undren blandt de folketingsmedlemmer, der var tilstede.

”Det er for vildt med de procenter, når man ser de mange fejl, der er i sagsbehandlingen i kommunerne,” bemærkede folketingsmedlem Katrine Daugaard, næstformand for Socialudvalget (LA).

Henrik Horster, Ankechef, repræsenterede Ankestyrelsen og sagde til at starte med, at man gerne vil diskutere Ankestyrelsen rolle i børnesager. Han understregede at:

”Klagesagsbehandlingen skal være i orden, juridisk holdbar og forståelig.”

Han fremlagde Ankestyrelsens opgaver og ansvar, som udover at håndtere klagesager, er, at være praksis- koordinerende myndighed, og at fortælle kommunerne hvordan de skal vurdere sagerne samt at føre tilsyn med kommunerne.

”Vi bruger meget tid på praksiskoordinering,” sagde han.

Henrik Horster henviste til Børnesagsbarometret, som er en årlig undersøgelse af retstilstanden i sagsbehandlingen generelt i Danmark. Den viser, at der er udfordringer med sagsbehandlingen i kommunerne.

”Det kniber i kommunerne med at overholde frister, at inddrage børn, unge, forældre og netværk, og det kniber med de faglige udredninger. Sagsbehandlingen er præget af langsommelighed, der er mangel på begrundelser og socialfaglige vurderinger i sagerne.”

”Der er et kæmpe behov for kompetenceudvikling i kommunerne. Socialrådgiverne vil det godt, men har ikke helt de fornødne kompetencer.”

I forhold til Ankestyrelsen egen rolle anerkendte han, at det er et problem med den nedadgående tillid til Ankestyrelsen. Men han afviste, at der er et generelt problem med prøvelserne og henviste til det høje tal for stadfæstelser af afgørelserne, som et tegn på, at de er rigtige.

”Nogle gange er sagsforløbet så langt, at en anbringelse kun er tilbage. Det sker så på trods af fejlbehandling af sagerne år tilbage,” sagde han og tilføjede senere:

”Vi skal blive bedre til at fortælle, hvad retssikkerhed betyder for os.”

Ikke grundigt nok

To advokater fra hver sit kontor, Thomas Taguchi fra TT advokater og Jeanette Gjørret fra Stage advokatfirma, holdt dernæst hver sit oplæg om de mange problematikker, de ser i Ankestyrelsens sagsbehandling.

Thomas Taguchi havde fokus på ankesager om støtte til børn med særlige behov eller handicap.

”Ankestyrelsen gør det godt i mange sager, men nu skal vi kigge på hullerne i osten, og der er tre kritikpunkter: kvaliteten i afgørelserne, sagsbehandlingstiden og håndteringen af de forkerte afgørelser.

Han lagde særlig vægt på, at begrundelserne for Ankestyrelsens afgørelser generelt ikke var grundige nok.

”Vi savner at få at vide, hvordan Ankestyrelsen er kommet frem til deres beslutning. Hvad er mellemregningerne, og hvilke overvejelser har de gjort sig,” spurgte han og opfordrede Ankestyrelsen, til at inddrage advokaternes erfaringer i deres videre arbejde med forbedringer.

Jeanette Gjørret, advokat med speciale i adoption og anbringelse af børn og unge udenfor hjemmet, samt bestyrelsesmedlem i Rift fremlagde også en række

retssikkerhedsmæssige udfordringer i Ankestyrelsens sagsbehandling og præsenterede konkrete cases, der dokumenterede dette, blandt andet den meget omtalte [Sandie-sag fra Langeland](#), som var et klokkeklart eksempel på, at Ankestyrelsen stadfæstede på et foreliggende grundlag, som var forkert.

”Det her er bare en enkelt sag. Der ligger de første 100 lignende sager på mit bord. Der sker simpelthen ikke en ordentlig prøvelse i Ankestyrelsen af afgørelser fra Børne- og ungeudvalgene,” sagde hun.

Jeanette Gjørret betvivlede Ankestyrelsen objektivitet og nævnte blandt andet, at ved Ankestyrelsens egen drift sager, er der ikke mulighed for forberedelse, ingen opsættende virkning (lange berammelsestider i retten), Ankestyrelsen partshører sjældent forældre og børn om påtænkt afgørelse, forældre og børn har maks 30 min til partshøring i Ankestyrelsen, og Ankestyrelsen vægter ikke forældre og børns dokumentation.

Hun udtrykte også kritik af de undersøgelser, der ligger til grund for afgørelserne: forældrekompetenceundersøgelser, tilknytningsundersøgelser og de børnepsykologiske undersøgelser, som ikke altid er af tilstrækkelig kvalitet, men som er de tungeste beviser i børnesagerne.

”Det, vi advokater oplever i Ankestyrelsen, er, at når der sker sagsbehandlingsfejl, og vi påpeger dem, så er der stor forskel på, hvor meget de bliver vægtet,” sagde hun og ridsede Ankestyrelsens opgave med prøvelser op:

Når Ankestyrelsen får en klage, skal de vurdere, om der er sket overholdelse af reglerne generelt. De skal trykprøve sagen, dvs. foretage partshøring, undersøge om sagen er oplyst korrekt og tilstrækkeligt, og om det er de rigtige begrundelser for afgørelsen.

”Det jeg stiller spørgsmålstegn ved er, hvordan vurderer Ankestyrelsen en forældrekompetenceundersøgelses validitet. Hvordan bliver den trykprøvet? Vi ved heller ikke hvilke dokumenter, der danner grundlag for afgørelsen.”

Jeanette Gjørret pointerede, at når der sker fejl i sagsbehandlingen, så har det i praksis ingen juridiske konsekvenser, som det er nu, hvilket også er et retssikkerhedsmæssigt problem.

Forvaltningsdomstol som trussel

Det gav anledning til en debat om, hvordan klagesystemet kan forbedres, og mulige alternativer til det nuværende system. Om eksempelvis en forvaltningsdomstol, som man ser det i mange andre europæiske lande, er vejen frem?

Frederik Waage, professor dr.jur. fra Syddansk Universitet var en af oplægsholderne om dette på konferencen og uddyber overfor Advokaten:

”Konferencen gav anledning til en overordnet diskussion, om det er muligt at løfte klagesystemet. Eller om vi skal have et nyt. Ikke fordi Ankestyrelsen skal afskaffes, men meget af det, vi har talt om, ville blive løst ved en forvaltningsdomstol. Det er dog meget langt fra at være en virkelighed. Der er mange, som er kritiske overfor det. Det vil jo betyde, at man skal omkalfatre hele den måde, man organiserer retssager på. Når det er sagt, så kan man aldrig vide. Hvis der kom et politisk flertal for at gøre noget, så står det direkte anført i grundloven, at det kan indføres under paragraf 63.”

Frederik Waage ser mere samtalen om en forvaltningsdomstol, som et middel til at forbedre det nuværende.

”Det er nyttigt til at vise som et reelt alternativ, som en trussel i baghånden om, at hvis vi ikke finder ud af at lave nogle ordentlige løsninger for borgerne, så er det en mulighed. På den måde kan den være en god rettesnor for at se på nogle af

de mangler, der er i det danske retssystem. Det giver en
prisme at se det i - at det kan gøres anderledes andre steder,
og det giver en styrke til at gøre det nuværende system bedre,
” mener Frederik Waage. Han tilføjer:

”Det viser, at vi ikke bare skal affinde os med den løsning vi
har nu, som forekommer meget ineffektiv på nogle punkter -
blandt andet fordi det er børn, der bliver tvangsfjernet over
årevis, før de finder løsninger.”

På konferencen fremlagde han et eksempel på, at
forvaltningsdomstolen i Tyskland kan agere hurtigt og
effektivt i sager, der berører borgere og virksomheder.

”Under corona-epidemien gik byggemarkedet Bauhaus til
forvaltningsdomstolen i Tyskland og fik hurtigt udfordret
myndighedernes restriktioner på afstandskrav, og hvordan
man skulle gebærde sig på f.eks. byggemarkeder. De domstole
fungerer nærmest i realtid, og det er jo meget nyttigt i sager
om tvangsfjernelse og lign. Men det handler om, at de har en
domstol, der kan lave umiddelbare prøvelser af de her ting. De
har også særlige børne- og unge domstole, som tager sig af
børnesager, så der er en særlig specialisering oveni. Det giver
en helt anden dynamik, hvis beslutningstagerne i kommunen
ved, at en beslutning kan blive tilsidesat om et øjeblik af en
domstol, og så tænker man sig mere om. Men i Danmark I skal
man altid vente tre eller fire år på en endelig afklaring. Det
aspekt er egentlig det mest interessante - kan man lære noget
af det, og kan man tage noget derfra?”

Kontakt

Det Danske Advokatsamfund
Kronprinsessegade 28
1306 København K
CVR: 53 35 50 13

+45 3396 9798

Telefontid:

Mandag-fredag fra kl. 9.30 - 12.30

